

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑/๒๕๔๘

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้วินิจฉัยว่า นายพูลผล อัครวิมล
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัย ว่า

ข้อ ๑ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่น

(๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และมาตรา ๒๕๒
บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง
หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

ข้อ ๒ นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๒ ตำแหน่ง ดังนี้

๒.๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลือกตั้งปี ๒๕๓๕) ซึ่งถือว่าเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

๒.๒ เลขาธิการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์) เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๗๓/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๓) และ (๕) ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๕๒

ข้อ ๓ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในแต่ละตำแหน่งตามวาระ ๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่	ยื่นบัญชีกรณี	ตำแหน่ง	วันที่เข้า, พ้นและ พ้นจากตำแหน่ง ครบ ๑ ปี	วันที่ยื่นบัญชี
๑.	เข้ารับตำแหน่ง	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๑ ต.ค. ๔๐	๗ พ.ย. ๔๐
๒.	เข้ารับตำแหน่ง	เลขาธิการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๒๕ พ.ย. ๔๐	๑๖ ธ.ค. ๔๐
๓.	พ้นจากตำแหน่ง	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๕ พ.ย. ๔๓	๗ ธ.ค. ๔๓
๔.	พ้นจากตำแหน่ง	เลขาธิการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๑๘ ก.พ. ๔๔	๑๓ มี.ค. ๔๔
๕.	พ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๘ พ.ย. ๔๔	๔ ธ.ค. ๔๔
๖.	พ้นจากตำแหน่งครบ ๑ ปี	เลขาธิการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๑๗ ก.พ. ๔๕	๘ มี.ค. ๔๕

ข้อ ๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑๑๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๔ และคำสั่งที่ ๓๔๖/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๔ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง

ข้อ ๕ การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินพบว่าผู้ถูกร้อง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน (หุ้น) ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริง โดยผู้ถูกร้อง แสดงในทุกบัญชีว่าตนเอง และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส ไม่มีทรัพย์สินประเภทเงินลงทุน แต่จากการตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่าผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส มีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท

ข้อ ๖ เงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ บริษัท เป็นเงิน ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส จำนวน ๑๕ บริษัท เป็นเงิน ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ถูกร้องไม่แสดงไว้ในบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๖ ครั้ง โดยชี้แจงเหตุผลการไม่แสดง ทรัพย์สินดังกล่าวว่าตนและคู่สมรสมิได้เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริงผู้ที่เป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง คือ นายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชาย ส่วนตนและคู่สมรส เป็นเพียงผู้ถือหุ้นแทนเท่านั้น

ข้อ ๗ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาคำชี้แจงของนายพุลผล อัสวเหม ดังกล่าวประกอบ พยานหลักฐานแล้วเห็นว่า

๗.๑ การตรวจสอบกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ พบว่าผู้ถูกร้องมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท ซึ่งหุ้นดังกล่าวผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นเองทั้งหมด

๗.๒ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ที่บริษัทดังกล่าวทั้งหมดส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นนายทะเบียน ปราบกฏว่ากรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันการเป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสไว้แล้ว และกรรมการผู้รับรองดังกล่าวคือ นายพิบูลย์ อัสวเหม ได้ลงนามรับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้อง

และนางประภาพร อัสวเหม มาโดยตลอดโดยเฉพาะระหว่างปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายพิบูลย์ อัสวเหม ได้รับรองยืนยันการเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถูกร้องเป็นจำนวนถึง ๑๗ บริษัท อาทิ บริษัท ม้าทอง ชิปปิลเตอร์ จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๙๙๔) จำกัด บริษัท เกาะกลางสวน จำกัด บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรีคลับ จำกัด บริษัท แสนล้าน จำกัด เป็นต้น การรับรองความถูกต้องของบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนดังกล่าว ถือได้ว่าบริษัทได้ยืนยันต่อนายทะเบียนและบุคคลทั่วไปมาตลอดว่า ผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจริง

๗.๑ จากการตรวจสอบ การได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ปรากฏว่ามีทั้งหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท เมื่อบริษัทมีการเพิ่มทุน และรับโอนจากบุคคลอื่น แต่ส่วนใหญ่เป็นหุ้นที่ได้มาตั้งแต่เมื่อเริ่มจัดตั้งบริษัท ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๙ โดยหุ้นบางบริษัทเป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาในขณะที่กำลังศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งขณะนั้นผู้ถูกร้องยังไม่มีอาชีพและรายได้

หุ้นหลายบริษัทที่จัดตั้งระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๙ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่น้องกัน ต่างถือหุ้นในสัดส่วนหรือจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน และบางบริษัทที่นายวัฒนา อัสวเหม บิดาของผู้ถูกร้อง เป็นผู้ติดต่อซื้อหุ้นหรือกิจการแล้วให้ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นบุตร เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นโดยไม่ปรากฏชื่อของนายวัฒนา อัสวเหม เช่น บริษัท นครา จำกัด

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันได้มาของทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกร้อง เช่น การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน ๑๕ แปลง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ปรากฏว่าทั้งผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ได้มาโดยการรับให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา โดยถือกรรมสิทธิ์ร่วมกัน และโดยที่หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ทั้งของผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม เป็นหุ้นที่ได้มาระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๙ เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่าสูงนับพันล้านบาท ไม่น่าเชื่อว่านายพิบูลย์ อัสวเหม ขณะกำลังศึกษาอยู่และเมื่อสำเร็จการศึกษาเพิ่งเริ่มประกอบอาชีพ เมื่อประมาณปี ๒๕๓๖ จะสามารถมีทรัพย์สินมูลค่านับพันล้านบาท ภายในระยะเวลาเพียง ๒ - ๓ ปี จึงน่าจะเชื่อว่าการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้องเป็นการได้มาโดยการรับให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา ซึ่งต้องการจะแบ่งสรรทรัพย์สินให้แก่บุตรทั้งสาม มิใช่เป็นการถือทรัพย์สินแทนนายพิบูลย์ อัสวเหม แต่อย่างใด

๑.๔ การตรวจสอบไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรส เคยเป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม มาก่อน

๑.๕ กรณีที่นายพิบูลย์ อัสวเหม กล่าวอ้างว่าเหตุที่ต้องให้ผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสของผู้ถูกร้อง มีชื่อถือหุ้นแทน เนื่องจากมีบริษัทต้องดูแลจำนวนมาก จึงไม่ยอมเปิดเผยให้บุคคลอื่นรู้ว่าตนมีหุ้นในบริษัทดังกล่าวนั้น จากการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ปรากฏว่านายพิบูลย์ อัสวเหม ก็เป็นผู้ถือหุ้นด้วยในหลายบริษัท โดยมีได้ปกปิด ตามที่นายพิบูลย์ อัสวเหม กล่าวอ้างแต่อย่างใด คำกล่าวอ้างของนายพิบูลย์ อัสวเหม ดังกล่าวขัดกับพยานหลักฐาน จึงไม่มีน้ำหนักน่ารับฟัง

๑.๖ กรณีที่นายพิบูลย์ อัสวเหม อ้างว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรสของผู้ถูกร้อง เป็นของตนเองโดยมีสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๑ ฉบับ มาเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าวนี้ จากการตรวจสอบสำเนาหนังสือสัญญาโอนหุ้นดังกล่าว ปรากฏว่าจำนวนบริษัทและมูลค่าหุ้นตามสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้นมีน้อยกว่าหุ้นที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรส กล่าวคือสำเนาสัญญาโอนลอยหุ้นมีเพียง ๑๑ บริษัท

เอกสารดังกล่าวเพิ่งจัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๐ ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม กลุ่มสมรส ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นข้อพิพาท นอกจากนั้นเอกสารทุกฉบับไม่ได้ลงลายมือชื่อนายพิบูลย์ อัสวเหม ผู้รับโอน เอกสาร ๑๐ ฉบับ ไม่มีพยานลงลายมือชื่อรับรอง และเอกสาร ๘ ฉบับ มีพยานลงลายมือชื่อรับรองเพียงคนเดียว

เมื่อพิเคราะห์พยานเอกสารดังกล่าวประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้น ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อนั้น ๆ ด้วยแล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ...” และข้อบังคับของบริษัท ซึ่งบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่าหุ้นของบริษัททั้งหมดเป็นหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อ การโอนหุ้นจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอนโดยมีพยานสองคนลงชื่อรับรอง แล้วเห็นว่าเอกสารหลักฐานดังกล่าวไม่ได้ทำตามแบบที่บัญญัติไว้ในข้อบังคับของบริษัทและ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ วรรคสอง จึงเป็นโมฆะ ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย พยานเอกสารของนายพิบูลย์ อัสวเหม ดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้

จากพยานหลักฐานและเหตุผลดังกล่าวจึงฟังได้ว่าหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และในชื่อของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส ของผู้ถูกร้อง จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท เป็นของผู้ถูกร้องและของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส มิใช่ของนายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่กล่าวอ้างแต่อย่างใด

ข้อ ๘ หุ้นของผู้ถูกร้อง ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และของนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรส จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท ที่ไม่แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น เป็นทรัพย์สินจำนวนมากและบุคคลทั้งสองได้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้น โดยไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าได้มีการโอนหุ้นดังกล่าวให้แก่ นายพิบูลย์ อัสวเหม ตามที่กล่าวอ้าง อีกทั้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวได้ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ นั้น จากการตรวจสอบปรากฏว่าผู้ถูกร้อง ได้ลงนามรับรองบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นด้วย เช่น บริษัท อัสวเหม โฮลดิ้งกรุ๊ป จำกัด บริษัท เอ็ม พี โฮลดิ้ง กรุ๊ป (๑๕๕๔) จำกัด บริษัท เรือควนแหลมทอง จำกัด กรณีจึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้อง ทราบว่าตนและคู่สมรสเป็นเจ้าของหุ้น ในบริษัทดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงหุ้นของตนเอง และหุ้นของคู่สมรส ทั้งที่ทราบว่าตน และคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ จึงเห็นว่าผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยความ ที่เป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ข้อ ๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๗ พิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ว่ากรณีของผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ของตนในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท เป็นเงิน ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และของคู่สมรส จำนวน ๑๕ บริษัท เป็นเงิน ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท ในตำแหน่งต่าง ๆ จำนวน ๖ ครั้ง นั้น ฟังได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี

ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง ชี้แจงว่า

ข้อ ๑ ผู้ร้องมิได้บรรยายคำร้องให้เห็นว่า ความจงใจของผู้ถูกร้องในการยื่นบัญชีแสดงรายการฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือความจงใจที่จะปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ในหุ้้นแต่ละบริษัทที่ผู้ถูกร้อง และนางประภาพร ภรรยาผู้ถูกร้องเป็นผู้มีชื่อถือหุ้นในแต่ละบริษัทอยู่ในช่วงเวลาใด จึงเป็นคำร้องที่เคลือบคลุม ทำให้ผู้ถูกร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง

ข้อ ๒ การที่ผู้ร้องบรรยายคำร้องกล่าวหาผู้ถูกร้อง ทั้งในเรื่องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และเรื่องจงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ในการยื่นบัญชีดังกล่าวเป็นข้อกล่าวหาที่เคลือบคลุม เพราะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ได้แยกข้อกล่าวหานี้ไว้อย่างชัดเจนว่า การยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จนั้น เป็นกรณีหนึ่ง การปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นอีกกรณีหนึ่งจึงเป็นการกล่าวหาที่สับสน ทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในทางคดี

ข้อ ๓ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่ได้รับตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งโดยมีระยะเวลาให้ยื่นตามมาตรา ๒๕๒ และในวรรคสุดท้ายของมาตรา ๒๕๒ ยังบัญญัติให้ยื่นอีกครั้งหนึ่งภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปีด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ยังได้กำหนดให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวโดยเร็ว

พิจารณาจากคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัย ตลอดจนเอกสารประกอบคำร้องของผู้ร้อง และพิจารณาจากขั้นตอนดำเนินการของผู้ร้อง ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้กระทำการดังที่กล่าวมาในแต่ละครั้ง ทั้งไม่ปรากฏ

ว่าได้มีการจัดทำรายงานประกาศราชกิจจานุเบกษาแต่อย่างใด แสดงว่า ผู้ร้องกระทำการที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดและฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเหตุให้การดำเนินการทุกประการของผู้ร้องในคดีนี้เป็นโมฆะ ด้วยเหตุแห่งการกระทำผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายเฉพาะที่ออกตามรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญย่อมมีอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาให้กระบวนการตรวจสอบพิจารณา และการลงมติของผู้ร้องเป็นโมฆะทั้งสิ้น

ข้อ ๔ หากผู้ร้องมีความบริสุทธิ์ใจด้วยการลงมือตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องเสียแต่ต้นโดยเร็ว และสอบถามให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ผู้ถูกร้องก็ย่อมจะเข้าใจ ย่อมไม่เกิดความผิดพลาดเช่นนี้ แต่กรณีนี้ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินฯ ครั้งแรกเมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งในครั้งนั้น หากผู้ร้องได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องก็จะเข้าใจเป็นอย่างดีว่าให้นายการหุ้นที่ผู้ถูกร้องและภรรยาของผู้ถูกร้องที่ถือแทนบุคคลอื่นไว้มาระบุไว้ในรายการแสดงหนี้สินและทรัพย์สินด้วย ซึ่งก็จะมีผลให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในครั้งต่อ ๆ มาไม่เกิดการผิดพลาด แต่กรณีนี้ผู้ร้องได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นระยะเวลาห่างกันถึงเกือบ ๔ ปี จึงทำให้ผู้ถูกร้องเข้าใจมาโดยตลอดว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องที่แล้วมาถูกต้องแล้ว จะเห็นได้ว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องในครั้งต่อ ๆ มา อีก ๕ ครั้งก็ได้ยื่นในลักษณะเดียวกันกับการยื่นในครั้งแรก

ข้อ ๕ ผู้ถูกร้องมิได้ตั้งใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ สาเหตุที่ไม่ได้ยื่นบัญชีเกี่ยวกับหุ้นของบริษัทต่าง ๆ ข้างต้นในรายการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกร้องขอเรียน ดังต่อไปนี้

๕.๑ หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ที่มีชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น จำนวน ๒๕ บริษัท และบริษัทที่มีชื่อนางประภาพร อัสวเหม ภรรยาเป็นผู้ถือหุ้นจำนวน ๑๕ บริษัท นั้น ก็เป็นบริษัทที่ผู้ถูกร้องมีชื่อถือหุ้นอยู่ด้วย การถือหุ้นดังกล่าวของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ในบริษัทดังกล่าวต่าง ๆ นั้น ทั้งหมดต่างก็เป็นการถือหุ้นแทน นายพิบูลย์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่ชายของผู้ถูกร้อง เพราะนายพิบูลย์ อัสวเหม นั้น นายวัฒนา อัสวเหม บิดาได้มอบหมายให้เป็นผู้ดูแลกิจการในบริษัทต่าง ๆ ของครอบครัวเป็นจำนวน

หลายสิบบริษัท และนายพิบูลย์ อัสวเหม ได้เป็นผู้ถือหุ้นทั้งในชื่อของตนเอง ในชื่อของผู้ถูกร้อง และนางประภาพร อัสวเหม และในชื่อของบุคคลอื่นที่มีความสนิทสนมไว้เนื้อเชื่อใจอีกเป็นจำนวนหลายคน โดยนายพิบูลย์ อัสวเหม ไม่ได้มีอาชีพเป็นนักการเมือง และในฐานะที่เป็นบุตรชายคนโต ซึ่งตามธรรมเนียมของคนจีนจะให้บุตรชายคนโตเป็นผู้ดูแลกิจการของครอบครัว จึงได้รับมอบหมายจากบิดาคือนายวัฒนา อัสวเหม ให้เป็นผู้ดูแลบริหารงานบริษัทต่าง ๆ ของครอบครัว รวมทั้งการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวด้วย แต่ในทางปฏิบัตินั้น ก็ได้ใส่ชื่อพี่น้องและบุคคลที่สนิทใกล้ชิดเป็นผู้ถือหุ้นแทนอยู่ในหลายบริษัท ซึ่งผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ก็ถูกนายพิบูลย์ อัสวเหม พี่ชาย ขอยืมชื่อให้เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว แทนนายพิบูลย์ อัสวเหม เช่นกัน

๕.๒ ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ต่างเข้าใจโดยสุจริตมาตลอดว่าไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นที่แท้จริงในบริษัทดังกล่าว ทั้ง ๒๕ บริษัท และไม่มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวแต่อย่างใดด้วย นอกจากนี้ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ยังได้มีการเซ็นโอนลอยการถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ข้างต้น ให้ไว้แก่นายพิบูลย์ อัสวเหม ล่วงหน้าไว้แล้ว โดยนายพิบูลย์ อัสวเหม จะโอนคืน ณ เวลาใดก็ได้

๕.๓ นอกจากนี้ในจำนวนบริษัททั้งหมด ๒๕ บริษัท มีบางบริษัทก็ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทไปแล้ว การที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลงมติว่า ผู้ถูกร้องปกปิดข้อเท็จจริงการถือหุ้นดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง

ข้อ ๖ บริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่เริ่มจัดตั้งขึ้นระหว่างปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม จะถูกปรากฏชื่อเป็นผู้ถือหุ้น ในช่วงที่เริ่มจัดตั้งบริษัท ซึ่งในช่วงดังกล่าวผู้ถูกร้องกำลังศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ ไม่มีอาชีพและรายได้ จึงเป็นไปได้ที่ผู้ถูกร้องจะมีเงินไปลงทุนถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวได้

ข้อ ๗ หากผู้ถูกร้องมีเจตนาที่จะจงใจ หรือปกปิดข้อเท็จจริงดังกล่าวเกี่ยวกับการถือหุ้นของผู้ถูกร้องและนางประภาพร อัสวเหม ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท ก็เป็นเรื่องที่ไม่น่าเป็นไปได้ เพราะการถือหุ้นดังกล่าวมีจำนวนมากถึง ๒๕ บริษัท การถือหุ้นนั้นเป็นเอกสารที่เปิดเผยสามารถตรวจสอบได้โดยง่าย ที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ หากจะจงใจปกปิด ก็คงไม่เอาชื่อไปเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ มากมายเช่นนี้ ผู้ถูกร้องขอยืนยันว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นเรื่องขาดเจตนา และเป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการเข้าใจผิด เพราะเข้าใจโดยตลอดว่าหุ้นดังกล่าวไม่ใช่เป็นของผู้ถูกร้อง

และของนางประภาพร ภรรยา ผู้ถูกร้องเป็นเพียงการถือหุ้นดังกล่าวแทนนายพิบูลย์ อัสวเหม และก็ได้มีการเซ็นโอนลอยหุ้นคืนไปเกือบทั้งหมดแล้วด้วย

ข้อ ๘ คำว่าจงใจ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เป็นเพียงเจตนาธรรมดาที่พิจารณาเพียงว่า ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวอยู่หรือไม่ ไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษ แต่การใช้คำว่า “จงใจ” นำหน้าคำว่า “ยื่นบัญชี” ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้น ย่อมมีความหมายว่า รัฐธรรมนูญประสงค์เห็นว่า ผู้ยื่นบัญชีต้องรู้สำนึกที่แน่ชัดพอสมควร และจำเป็นต้องมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน หรือปราศจากข้อสงสัยอันสมควร ในกรณีที่พยานหลักฐานยังไม่ชัดเจนหรือยังเป็นที่ยังสงสัยอยู่ จึงไม่สมควรวินิจฉัยให้เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกร้อง

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า คำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม หรือไม่ ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า ผู้ถูกร้องไม่สามารถต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้อง ข้อกล่าวหาตามคำร้องเป็นข้อกล่าวหาที่เคลือบคลุม โดยผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ได้แยกข้อกล่าวหาไว้เป็น ๒ ข้อหา คือ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ กับยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่ผู้ร้องไม่ได้บรรยายให้ชัดเจนว่า ผู้ถูกร้องกระทำผิดในข้อหาใดแน่ ยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือยื่นบัญชีฯ โดยการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จึงเป็นการกล่าวหาที่สับสน ทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในทางคดี

พิเคราะห์แล้วผู้ร้องได้บรรยายถึงเหตุที่ต้องใช้สิทธิพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและรายละเอียดในการปกปิด การแสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง รวมทั้งได้ระบุถึงมาตราในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง และมีคำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ดำเนินการอย่างไรจึงเป็นคำร้องที่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ แล้ว คำร้องของผู้ร้องไม่เคลือบคลุมแต่อย่างใด

คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๒๕ บริษัท มูลค่า ๓๘๔,๘๐๒,๓๐๐ บาท และนางประภาพร อัสวเหม คู่สมรสของผู้ถูกร้องมีเงินลงทุน (หุ้น) ในบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๑๕ บริษัท มูลค่า ๕๐,๖๓๖,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๔๓๕,๔๓๘,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินฯ ต่อผู้ร้อง โดยผู้ถูกร้องยอมรับว่า ทรัพย์สินดังกล่าวมีชื่อผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์จริง แต่ไม่ใช่ของผู้ถูกร้องและคู่สมรส

เป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม พืชชายผู้ถูกร้อง ดังนั้นจึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยเพียงว่า ททรัพย์สิน (หุ้น) ดังกล่าวเป็นของผู้ถูกร้องและคู่สมรส หรือเป็นของนายพิบูลย์ อัสวเหม เท่านั้น

ตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่บริษัทดังกล่าวทั้งหมดส่งให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กรมทะเบียนการค้า) กระทรวงพาณิชย์ ปรากฏว่า กรรมการบริษัทได้ลงนามพร้อมประทับตรายืนยันว่าผู้ถูกร้องและคู่สมรส เป็นเจ้าของหุ้นหรือผู้ถือหุ้นมาโดยตลอด ถือได้ว่าบริษัทได้ยืนยันต่อนายทะเบียนและบุคคลทั่วไปว่าผู้ถูกร้อง และคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจริง ประกอบกับการได้มาของหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้องนั้นเป็นหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้มาตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนตั้งบริษัทซึ่งขณะนั้นผู้ถูกร้องกำลังศึกษา ในต่างประเทศ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนายพิบูลย์ อัสวเหม ก็กำลังศึกษาในต่างประเทศ เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้ถูกร้องและนายพิบูลย์ อัสวเหม ยังไม่มีรายได้พอที่จะมาลงทุน ในบริษัทต่าง ๆ ได้ และหุ้นบางบริษัทผู้ถูกร้อง ได้รับโอนมาจากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา ได้แก่ บริษัท เอ็ม พี ปีโตรเลียม จำกัด รับโอนเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๒๔,๑๕๐ หุ้น มูลค่า ๒๔,๑๕๐,๐๐๐ บาท บริษัท ริเวอร์ฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ คันทรี่คลับ จำกัด รับโอนเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ จำนวน ๒,๖๗๔,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท ทั้งปรากฏว่าหุ้น หลายบริษัทที่จัดตั้งระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ซึ่งเป็นพี่น้องกันต่างถือหุ้นในสัดส่วนหรือจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ประกอบทั้งการได้ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ๑๕ แปลง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ปรากฏว่าทั้งผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม ได้มาโดยการยกให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา โดยถือกรรมสิทธิ์ร่วมกัน และโดยที่หุ้นในบริษัทต่าง ๆ ทั้งของผู้ถูกร้อง นายพิบูลย์ อัสวเหม และนายชนม์สวัสดิ์ อัสวเหม เป็นหุ้นที่ ได้มาระหว่างปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๘ เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่าสูงนับพันล้านบาท จึงเชื่อว่าการได้มาของหุ้น ในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้องเป็นการได้มาโดยการยกให้จากนายวัฒนา อัสวเหม บิดา ซึ่งต้องการจะแบ่งสรร ททรัพย์สินให้แก่บุตรทั้งสาม

ดังนั้นจึงฟังได้ว่า ททรัพย์สิน (หุ้น) ดังกล่าวเป็นของผู้ถูกร้องและคู่สมรสมิได้ถือไว้แทน นายพิบูลย์ อัสวเหม แต่อย่างใด เมื่อเป็นททรัพย์สินของผู้ถูกร้องและคู่สมรสของผู้ถูกร้อง แต่ผู้ถูกร้อง มิได้แสดงททรัพย์สิน (หุ้น) ไว้ในบัญชีแสดงรายการททรัพย์สินและหนี้สิน ๆ ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้อง การไม่แสดงททรัพย์สิน (หุ้น) ดังกล่าวทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นททรัพย์สินของตนและคู่สมรส จึงเป็นการจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการททรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริง

ที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ จึงต้องพ้นจากตำแหน่ง แต่เนื่องจากนายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งแล้ว จึงไม่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งอีกและห้ามมิให้นายพุดผล อัสวเหม ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ